

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE ANALÝZA
DOPRAVNÍCH NEHOD, OCEŇOVÁNÍ
VOZIDEL, STROJŮ A ZAŘÍZENÍ

Ústav soudního inženýrství VUT v Brně

Konference znalců ÚSI VUT v Brně, dne 23. a 24. ledna 2004.

Již XIII. Konferenci absolventů studia technického znanectví uspořádal letos v lednu Ústav soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně ve spolupráci s Asociací znalců a odhadců ČR a EVU – Evropskou společností pro výzkum a analýzu nehod, národní skupinou v ČR. Po společné úvodní a všeobecné části pokračovala konference již v pátek odděleně podle oborů. Jako každým rokem měli účastníci konference možnost prohlédnout si produkty a navázat kontakty s odbornými firmami, které se zabývají prodejem počítačových programů a odborné literatury, katalogů a ceníků. Jednání v sekci – oboru doprava – **analýza dopravních nehod** zahájil a celé dva dny řídil autor článku – odborný pracovník Ústavu soudního inženýrství VUT v Brně. Pořadatele příjemně překvapila skutečnost, že se jednání v této sekci zúčastnil nebývalý počet – přes 90 účastníků.

Jako první se ujal slova s vyžádanou přednáškou „**Kolize motocyklu a osobního automobilu**“ prof. Ing. Jan Kovanda, CSc. z fakulty dopravní ČVUT Praha. Účastníky přednáška zjevně zaujala, což se projevilo zejména v diskusi k prezentovaným videozáznamům z provedené testu a k dotazu, jaká je nestabilita takové kolize s ohledem na místo nárazu a tvar předního nárazníku automobilu. Pan profesor přislíbil, že jako v minulém roce poskytne výsledky zjištěné při provedené zkoušce redakci časopisu k publikování a tím bude poznatky obohacena znalecká veřejnost. Dr.-Ing. Pavel Pustina – znalec ze SRN svůj příspěvek na téma své disertační práce „**Určení střetové rychlosti vozidla při střetech s chodci**“ nemohl přednést, protože pro nemoc do Brna nepřicestoval. Slova se ujal Ing. Jan Kubelka, znalec z České Lípy s přednáškou „**Dynamické hodnoty motorových a nemotorových vozidel, jejich využití ve znalecké praxi**“. Velmi přehledně uspořádané hodnoty z nejrůznější odborné literatury a vlastních měření provedených ve spolupráci s Dr.-Ing. Pustinou budou rovněž podle slibu autora k dispozici. Do diskuze k přednášce se velmi aktivně zapojil i jeden z čestných hostů konference JUDr. Marie Káňová, předsedkyně senátu Krajského soudu v Brně. Konstatovala, že je zajímavé, jaké hodnoty, např. brzdného zpomalení mohou dnešní moderní vozidla dosahovat, avšak že se s těmito dosažitelnými hodnotami ve znaleckých posudcích nesetkává, neboť znalci obvykle pracují pouze se střední hodnotou plného brzdného zpomalení $5,8 \text{ m/s}^2$. S velmi příznivým ohlasem se setkala přednáška Ing. Zdeňka Mrázka, odborného pracovníka ÚSI VUT v Brně s praktickým obsahem na téma „**Vybrané fyzikální aplikace při znaleckém zkoumání pojišťovacích podvodů**“. Přednáška obsahovala přehled několika metod a přístupů, které mohou být využívány při znaleckých rozbořích v souvislosti s pojišťovacími podvody. Před ukončením prvního dne konference a přípravami na večerní ples, vystoupil nad rámec oficiálního programu pracovník

společnosti Cebia, spol. s r.o. Zdeněk Chaloupek, s obsáhlou prezentací poskytovaných služeb v oblasti identifikace vozidel, včetně informací o možnostech využívání znalci.

Druhý den v sobotu, po příjemně stráveném večeru na plesu znalců, se jako první ujal slova Ing. Vlastimil Rábek, Ph.D., znalec z Olomouce, který pohovořil na téma své doktorské disertace „**Optické metody detekce nezřetelných stop na vozovce**“. Přednesený příspěvek seznámil posluchače s novými poznatky o možnostech zjišťování nezřetelných stop (neviditelných) zanechaných na vozovce. Bohužel v současné době jsou uváděné metody neuvěřitelné do běžné praxe, zejména pro velmi vysoké pořizovací náklady potřebného přístrojového vybavení. Následující přednáška Ing. Petra Vávry, znalce z Prahy, byla na často diskutované téma „**Nastavení počátečních podmínek při dopředném způsobu řešení nehody**“. JUDr. Pavel Bušta, právník České asociace pojišťoven, jako obvykle zaujal svým nevšedním a poutavým způsobem přednesu na téma „**Pojištění odpovědnosti z provozu vozidel po novelizaci**“. Po této přednášce byl přednáškou kolegů z Polska zahájen blok zahraničních přednášek. Znalci Ing. Pieter Ciepa a Ing. Adam Reza z Institutu soudních expertíz v Krakově prezentovali přednášku „**Zpomalení automobilů a složení směsi běhounu pneumatiky**“, jejíž překlad do češtiny měli posluchači v písemné podobě k dispozici. Po korekturách bude příspěvek, s mnoha konkrétními naměřenými hodnotami brzdného zpomalení vozidel s různými pneumatikami, nabídnut redakční radě časopisu Soudní inženýrství k publikaci. V zahraničním bloku pokračoval slovenský kolega Ing. Martin Lukášik, znalec ÚSI ŽU v Žilíně vyžádanou přednáškou „**Simulace ztráty stability závěsové soupravy s ABS při průjezdu zatáčkou**“. Po odborně fundovaném teoretickém úvodu o principech činnosti ABS užitkových vozidel přednášející názorně předvedl, jak je v simulačním programu důležitá mj. volba modelu pneumatiky, aby při simulaci s podporou počítačového programu bylo dosaženo co nejvěrohodnějšího pohybu soupravy v porovnání s pohybem při nehodovém ději. Zahraniční blok přednášek zakončil Ing. Michal Furík, znalec ze slovenského Martina přednáškou na téma „**Využití specifických poznatků ze znalecké praxe**“, ve které názorně předvedl velmi zajímavé možnosti a způsoby zjišťování vstupních podkladů pro znaleckou analýzu a zcela nové možnosti prezentace výsledků znaleckého zkoumání v trojrozměrném zobrazení, kdy kombinuje výsledky analýzy s fotodokumentací policie z místa nehody. Dále konference pokračovala vyžádanou přednáškou Ing. Ivo Drahotského, Ph.D., znalce, Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice na téma „**Kinematika vozidla v průběhu nehodového děje; rychlost přiměřená rozhledu – PC aplikace**“, ve které mj. představil velmi zdařilý uživatelský výpočetní program pro znalce – analytiku

dopravních nehod a všechny, kteří potřebují velmi rychle a názorně provést nejčastější výpočty v souvislosti s pohybem nebo střetem vozidel. Podle sdělení přednášejícího, bude program zájemcům po dopracování k dispozici. Přednáškový blok druhého dne zakončili svými vystoupeními odborní pracovníci ÚSI VUT v Brně. Ing. Aleš Vémola v přednášce „**Analýza nehody a vyšetřovací pokus**“ seznámil posluchače s praktickou ukázkou, jak je účelné a důležité pro korektní, technicky přijatelné zpracování analýzy silničních nehod doplnění vstupních podkladů o údaje pro počítačovou simulaci hodnotami zjištěnými při vyšetřovacím pokusu. Ve sdělení „**Aktualizace znaleckých standardů pro technickou analýzu silničních nehod**“ byli posluchači Ing. Alešem Vémolou seznámeni s aktuálním stavem prací ÚSI VUT v Brně na tomto tématu, jehož řešení bylo započato úspěšným dokončením výzkumného projektu Grantové agentury České republiky: *Standardizace a harmonizace*

postupů soudních znalců při analýze silničních nehod – GAČR 103/00/1748 – 2000–2002. Ing. Albert Bradáč v krátké a přehledné přednášce na téma „**Některé zajímavosti jízdních parametrů vozidel FI**“ informoval o semináři firmy MoTeC, která se konala v listopadu loňského roku v německém Hockenheimu. Bylo velmi zajímavé porovnat parametry vozidel, které běžně používají znalci při řešení běžných dopravních nehod a parametry, které dosahují formulové vozy při závodech na okruzích.

Po těchto vystoupeních následoval již závěr druhého dne a celé konference. Řídící dne poděkoval přednášejícím, zejména zahraničním hostům za přednesené referáty, posluchačům za aktivní přístup k jednání konference a opět všechny jménem pořádajících organizací pozval na následující konferenci, která se bude konat v rámci Autotecu 2004 v měsíci červnu.